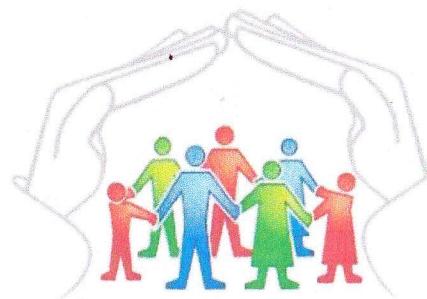

БУКЛЕТ-ПАМ'ЯТКА ДЛЯ БАТЬКІВ

Створюємо комфортне освітнє середовище разом

Ненасильство — це верховний закон життя.
Індійське прислів'я

Булінг (англ. bully — залякувати, цікувати, задирати) — прояв агресії з подальшим залякуванням особистості, цікування та погрози, моральне приниження.

Булінг супроводжується реальним фізичним чи психологічним насиллям: жертву висміють, залякують, дражнят, шантажують, б'ють, псують речі, розповсюджують плітки, бойкотують, оприлюднюють особисту інформацію та фото в соціальних мережах.

У ситуації булінгу завжди беруть участь три сторони: той, хто переслідує, той, кого переслідують та ті, хто спостерігають.

Якщо булінг відбувся, він може повторюватися багато разів.

ЯК ДІЯТИ, ЯКЩО ВИ СТАЛИ СВІДКОМ БУЛІНГУ

- Втрутитися і припинити цікування — булінг не слід ігнорувати;
- Зайняти нейтральну позицію в суперечці — обидві сторони конфлікту потребують допомоги;
- Пояснити, які саме дії Ви вважаєте булінгом і чому їх варто припинити;
- Уникати в спілкуванні слів «жертва» та «агресор», аби запобігти тавруванню і розподілу ролей;
- Повідомити адміністрацію училища.
Пам'ятайте, що ситуації з фізичним насильством потребують негайного втручання!

Наслідки булінгу: розлади сну, втрата апетиту, тривожність, низька самооцінка. Якщо дитину шантажують, вона може почати просити додаткові гроші на кишенькові витрати, щоб відкупитись від агресора, тощо.

ЯКЩО ВАША ДИТИНА СТАЛА ЖЕРТВОЮ БУЛІНГУ

- Зберігайте спокій, будьте терплячими, не потрібно тиснути на дитину;
  - Поговоріть з дитиною, дайте їй зrozуміти, що ви не звинувачуєте її в ситуації, що склалася, готові її вислухати і допомогти;
  - Запитайте, яка саме допомога може знадобитися дитині, запропонуйте свій варіант вирішення ситуації;
  - Поясніть дитині, до кого вона може звернутися за допомогою у разі цікування (психолог, викладачі, адміністрація училища, вихователі, технічний персонал, охорона);
  - Повідомте адміністрацію училища про ситуацію, що склалася, і вимагайте належного її урегулювання. Найкраще написати і зареєструвати офіційну заяву, адже заклад освіти несе особисту відповідальність за створення безпечного і комфортного середовища для кожної дитини;
  - Підтримайте дитину в налагодженій стосунків з однолітками та підготуйте її до того, що вирішення проблеми булінгу може зайняти деякий час.
-
- ЯКЩО ВАША ДИТИНА ТА, ЩО
ПЕРЕСЛІДУЄ**
- Відверто поговоріть з дитиною про те, що відбувається, з'ясуйте мотивацію її поведінки;
  - Уважно вислухайте дитину, з повагою поставтеся до її слів;
  - Поясніть дитині, що її дії можуть бути визнані насильством, за вчинення якого наступає відповідальність;
  - Чітко і наполегливо попросіть дитину припинити таку поведінку, але не погрожуйте обмеженнями і покараннями. Повідомте їй, що будете спостерігати за її поведінкою;
  - Зверніться до практичного психолога і проконсультуйтесь щодо поведінки своєї дитини під час уроків;
  - Агресивна поведінка і прояви насильства можуть бути ознакою серйозних емоційних проблем.
- Пам'ятайте, дитина-агресор не зміниться
відразу! Це тривалий процес, який потребує
відстеження та терпіння!**

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Доки дитині не виповнилось 18 років, відповідальність за її вчинки несуть батьки.

Пам'ятайте: якщо Ваша дитина порушує права іншої дитини, вчиняючи над нею насильство (булінг), батьки можуть бути притягнуті до адміністративної відповідальності.

Відповідальність за прояви булінгу наступає з 16 років.

За цькування карають штрафом у розмірі 850-1700 грн. або громадськими роботами 20-40 годин.

За повторне порушення протягом року штраф складе 1700-3400 грн, а час громадських робіт збільшиться до 40-60 годин.

НАЙВАЖЛИВІШЕ: Будьте для дитини другом, порадником, якому можна довіряти:

- наповнюйте Ваші стосунки з дитиною позитивними емоціями;

- в розмові з дитиною говорити про те, що засмучуватися – нормально, але допускати біль від інших – не можна;

- говорити з дитиною про те, що вона відчуває; реагувати на емоційні стани дитини,

намагатися зрозуміти причину через гру чи інші види спілкування;

– бути в контакті з керівниками групи, в т.ч. через дитину, адже вона теж має вибудовувати контакт з педагогом як відповідальним безпечним дорослим в училищі. Жертвами стають ті, хто на загальному фоні виглядають слабкими або невпевненими в собі. Якщо дитина буде впевнена в собі, то вона сама собі дасть раду і зможе відстоювати свої інтереси.

Також варто виховувати у дитині самодостатність та впевненість у своїх силах. Дозвольте Вашим дітям обрати захоплення різних напрямків: мистецтво, наука, спорт. Проте не потрібно змушувати щось робити. Якщо якийсь вид спорту не подобається, нехай спробує інші і т. д. Різносторонній розвиток, участь та перемоги на різних конкурсах допоможуть сформувати у дитині якості успішної людини.

ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ БУЛІНГУ

1. Пам'ятайте: дитина не може впоратися з булінгом самостійно! Діти зазвичай не розповідають про насилля батькам, тому важливо навчитися розпізнавати ознаки булінгу.

2. Щодня розмовляйте з дитиною про її справи. Це кілька хвилин на день про те, як і з ким дитина проводить час, що відбувається кожного дня тощо. При розмові спостерігати за настроєм дитини. За можливості відвідувати дитину в училищі, зустрічати її.

3. Розвивайте здорову звичку боротьби з хулиганством і нетерпимість до залякувань. Ваші діти повинні знати, що це ненормальне залякувати чи стояти огоронь, коли ображають іншого. Навчити дитину просити про допомогу дорослих і не боятися розповідати про знушення. Пояснити, що вам (батькам) можна довіряти і ви допоможете у будь-якій ситуації.

4. Навчайте дитину правильно користуватися Інтернетом, соціальними мережами. Поясніть, що таке кібербезпека і як протистояти кіберзалаюванню. Встановіть ліміт часу роботи в мережі.

5. Будьте прикладом доброти і лідерства для своєї дитини. Кожного разу, коли ви говорите з іншою особою образливим тоном, ви вчите дитину знушенню. Важливо вчити дитину робити добро і проявляти співчуття. Це запорука хороших стосунків з однолітками.

6. Навчайте дітей вирішувати проблеми конструктивно, хваліть, коли в них це виходить.

Підготувала:
практичний психолог
Кравець О. В.

2019 р.

При виявленні випадків булінгу (цькування) звертайтесь із заявою до заступника директора з навчально – виховної роботи Ірини Білик

тел. 52-69-74